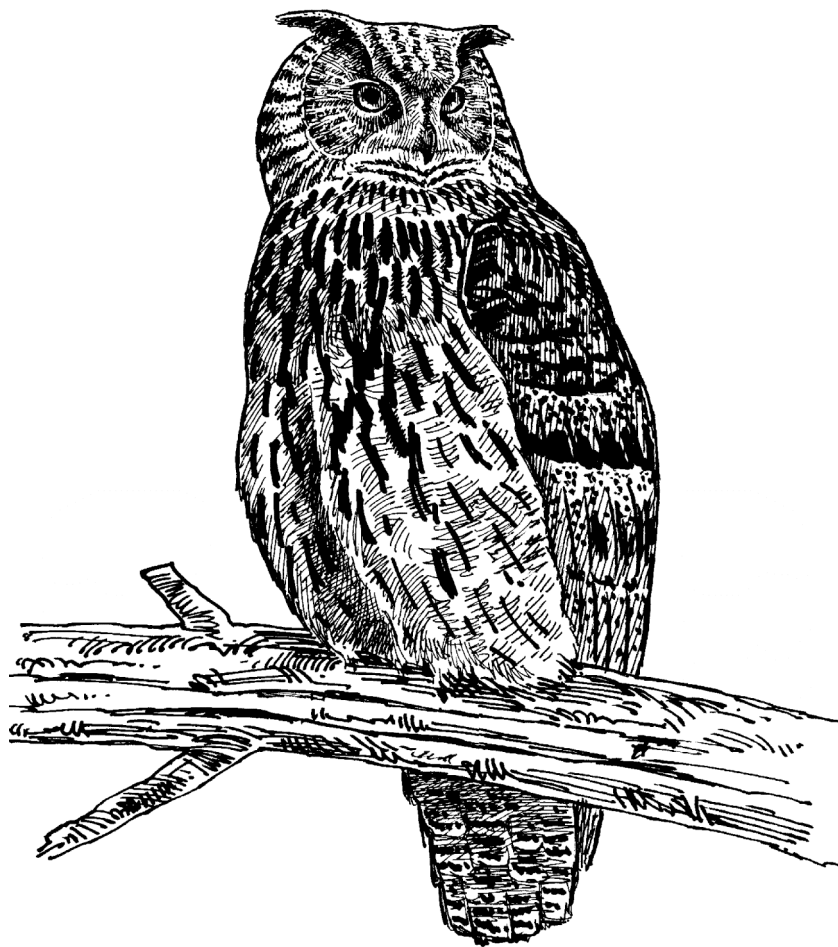

Årsmelding 2008

for

Norsk Ornitologisk Forening

Organisasjon og sekretariat

NOFs sekretariat har dette året hatt skifte av generalsekretær. Inge Hafstad som ble ansatt i stillingen 1. januar sluttet igjen 30. april. I perioden fram til ansettelse av ny generalsekretær fungerte Morten Ree i stillingen inntil Kjetil Aa. Solbakken ble ansatt fra 1. august.

I tillegg til generalsekretær har det vært følgende sammensetning av ansatte ved sekretariatet i 2008: Morten Ree (organisasjonskonsulent), Berit Krogstad (sekretær), Ingar Jostein Øien (fagkonsulent), Magne Myklebust (informasjonskonsulent) og Tomas Aarvak

(prosjektmedarbeider/dataansvarlig, 50 % stilling). I tillegg har Tore Reinsborg vært innleid medarbeider store deler av året.

NOF har fylkesavdelinger i alle fylker bortsett fra Sogn & Fjordane og antall lokallag er 52.

Landsstyre (LST)

Det ble avholdt ett møte hvor 7 saker ble gjennomgått.

Følgende møtte for landsstyret på dette møtet::

Håkan Billing (Oslo/Akershus), Carl Knoff (Hedmark), Egil Mikalsen (Buskerud), Runar Jåbekk (Vest Agder), Elisabeth Årsnes (Rogaland), Frode Falkenberg (Hordaland), Tor Ålbu (Møre & Romsdal), Andreas Winnem (Sør-Trøndelag) og Harald Våge (Nordland). Dette betyr at 9 av 17 fylkesrepresentanter møtte. I tillegg er sentralstyrets fem medlemmer stemmeberettiget under møtene og var tilstede med fire styremedlemmer inkludert styrets leder Alv Ottar Folkestad.

Sentralstyre (SST)

Det ble avholdt fem møter hvor det ble gjennomgått totalt 38 saker.

Sammensetningen av sentralstyret siden landsmøtet i 2007 og fram til landsmøtet 2009 har vært følgende:

Leder: Alv Ottar Folkestad

Nestleder: Per Stensland

Styremedlemmer: Kjetil Mork, Edvin Thesen og Rune Aae.

Varamedlemmer: Ellen Tove Andreassen og Per Nøkleby.

Generalsekretæren er sekretær for både landsstyret og sentralstyret.

Fagseminar 2008 – fortsatt fokus på sjøfuglene

Samtidig med at det under NOFs årsmøte i Nord Trøndelag i 1997 ble innført landsmøter annen hvert år så ble det også vedtatt å arrangere fagseminar i de mellomliggende år. Første fagseminar i NOF-regi ble arrangert på Utsira i 1998. Siden har det vært arrangert fagseminar i Trysil (2000), Pasvik (2002), Tromøy ved Arendal (2004) og på Sotra ved Bergen (2006). NOFs siste fagseminar ble arrangert på Vega i mai 2008. Med sjøfuglene i fokus ble Vega-seminaret en oppfølger av sjøfuglseminaret i 2006, selv om de fleste foredragene denne gang ikke berørte nærings situasjonen i havet og den effekt dette har på våre sjøfuglbestander. De 34 deltakerne som samlet seg til seminar på Vega fikk høre foredrag fra såpass forskjellige temaer som f.eks. Verdensarvområdet på Vega, predator kontroll, havørnas rolle i kystnaturen, hvitkinngåsas trekkforhold og myndighetenes håndtering av oljeskadet sjøfugl. Vegafolket har tatt godt vare på sin kystkultur, inkludert tradisjonene med egg- og dunvær. Ærfuglen er følgelig i fokus blant lokalbefolkningen, men hva med predatorer som av og til forsyner seg av egg og unger av ærfugl? Et omfattende referat fra seminaret samt de fleste foredrag som PDF-filer finnes på denne linken: <http://www.birdlife.no/organisasjonen/nyheter/?id=330>

Medlemsutvikling

Det har ikke vært gjennomført noen vervekampanjer eller markedsføringstiltak de to siste årene og dette er nok årsaken til en nedgang i medlemsantallet. Ved årets slutt i 2008 var det 3 417 medlemmer på vårt hovedtidsskrift Vår Fuglefauna, som er en svak nedgang på 22 fra året før. I tillegg kommer her 222 abonnement for firma/bibliotek samt bytteforbindelser.

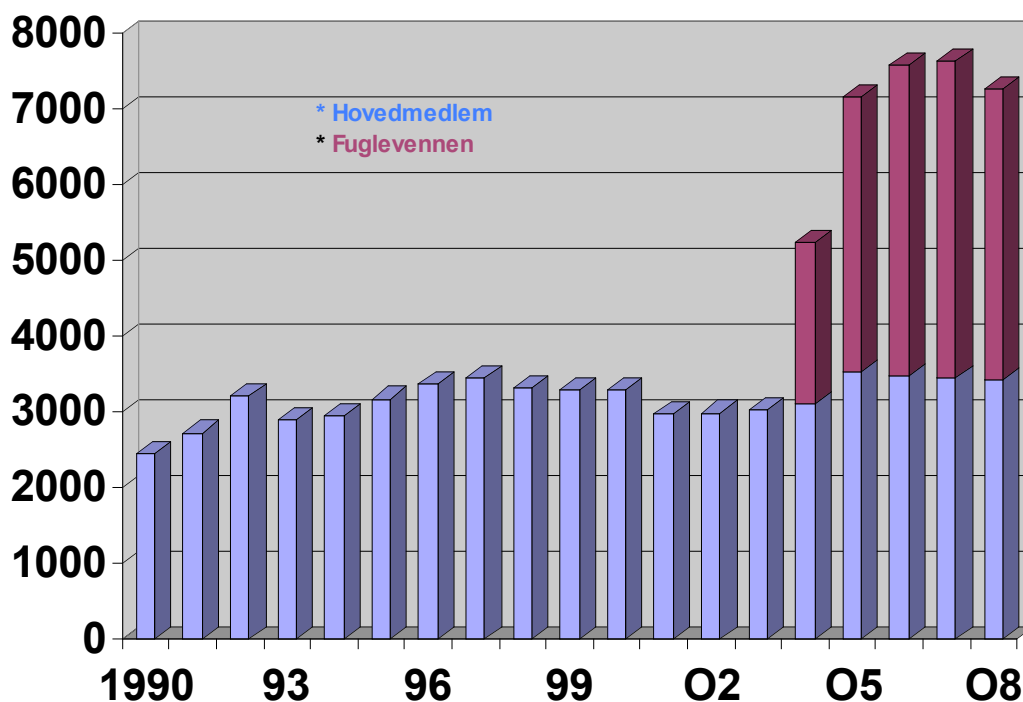
Fuglevennen har en markert nedgang i antall medlemmer på hele 348 fra året før, og teller ved årets slutt 3 832. I tillegg kommer de som er medlemmer kun i lokallag/fylkesavdelinger. Disse utgjør ca. 2 500. Totalt har NOF ca. 8 700 medlemmer. Da er de i overkant 1 000 som har begge typer medlemskap (både Vår Fuglefauna og Fuglevennen) trukket fra.

Dette viser at situasjonen for Vår Fuglefauna er stabil mens våre medlemmer som har Fuglevennen er en mer ustabil gruppe som har en større "turn over" av medlemmer. NOF vil ta konsekvensen av nedgangen i medlemstall og det er planlagt storstilte vervingstiltak. Potensialet er stort og det forventes at rekrutteringstidsskriftet Fuglevennen på sikt vil gi en positiv effekt også for vårt hovedtidsskrift.

Medlemsoversikt 1990-2008

Blå søyle - hovedmedlem Vår Fuglefauna

Rød søyle - medlem Fuglevennen

Tidsskrifter

Sekretariatet er ansvarlig for utgivelsen av tre forskjellige tidsskrifter. Vårt hovedtidsskrift **Vår Fuglefauna** kom som vanlig ut med fire nummer dette året. Bladet forsøker å gi et bredt bilde av fuglefaunaen i Norge, blant annet gjennom aktuelle naturvernsaker, populærvitenskapelige artikler samt informasjon om organisasjonens arbeid både sentralt og regionalt. **Fuglevennen** hadde to utgivelser dette året. Dette bladet er i første omgang rettet mot barn og unge, men gjennom sin almenne form passer tidsskriftet for folk i de fleste aldersgrupper. Det er også tydelig at tidsskriftet gir en økning av kvinneandelen i NOF. Det er

også nær 300 barneskoler som er abonnenter. Vi utgir også fagtidsskriftet *Ornis Norvegica*, som kom ut med sine to nummer i 2008 og har 619 abonnenter

Økonomi

Etter det store underskuddet i regnskapet i 2007 har sentralstyret hatt stor fokus på økonomistyring i 2008. Det var derfor gledelig å kunne presentere et regnskap med et overskudd på i overkant av 170 000. Organisasjonsdriften av NOF hadde en omsetning på 4,6 millioner mens prosjektvirksomheten hadde 5, 6 millioner iberegnet ca. 2 millioner overførte midler fra 2007.

NOF mottok kr. 1 751 000 i støtte fra Miljøverndepartementet i 2008.

Aksjeutbytte fra vår eierandel i Natur og Fritid AS ble i år på kr. 150 000,-.

Forslag til årsoppgjørdisposisjoner basert på et ikke revidert regnskap for 2008 vil bli følgende for våre to siste driftsår:

Fond / År	Status 01.01.2007	Fordeling 2007 (underskudd)	Fordeling 2008 (overskudd)	Status 31.12.2008
Resultat		- 569 641	171 865	
Husbyggerfond	223 342	9 539	12 808	245 689
Driftsfond	133 207	4 500	-	137 707
Disposisjonsfond	1 027 922	- 583 680	159 057	603 299

Årsoppgjørdisposisjoner framlegges for landsmøtet i 2009 for godkjenning.

Fond

Alle fond i NOF bestyres av et faglig råd utnevnt av styret, kalt Fondsstyret. For 2008 har dette rådet bestått av Svein Karlsen (leder), Jostein Sandvik, Torborg Berge, Espen Dahl og Torgeir Nygård.

Våre fond er fortsatt plassert hos Klæbu sparebank. Status for våre fond var ved årsskiftet følgende:

Norsk Fuglevernfond: Formål å fremme ornitologisk forskning innen fuglevern ved utdeling av årlige stipendier. Innestående **kr. 466 484**.

Snøuglefondet: Underlagt Norsk Fuglevernfonds statutter, i tillegg til egen avtale om disponering. Gjelder prosjekter på norskhekkende dagrovfugler og ugler og i særdeleshet snøugle. Innestående **kr. 1 382 880**.

Aune og Bjørgum's minnefond: Formål å fremme ornitologisk forskning med spesiell vekt på trekkfugler. Utdeling av årlige stipendier. Innestående **kr. 239 058**.

Husbyggingsfondet: Øremerket framtidig huskjøp. Innestående **kr. 245 689**.

Driftsfondet: Avsetning av livsvarige medlemmers kontingent som reservekapital. Innestående **kr. 137 707**.

Det ble utdelt kr. 92 661 fra fondenes renteavkastning for 2008.

Komiteer

Norsk navnekomité for fugl (NNKF)

NNKF har i 2007 og 2008 bestått av Morten Bergan, Odd Bruce Hansen, Helge Kvam, Viggo Ree, Øivind Syvertsen og Per Ole Syvertsen (sekretær). Komiteen avholdt ett møte i 2007 og ingen i 2008. Navnsettingsarbeidet ble i 2007 sluttført i henhold til systematikken i Clements-lista (6. utg., 2007), og navnene ble publisert på <http://www.birdlife.no/fuglekunnskap/navn/>

22. mai 2008 som en søkbar funksjon. Framtidig virksomhet innen NNKF forventes hovedsakelig å dreie seg om oppdateringer og justeringer som følge av nybeskrivelser og endret taksonomi, samt navnsetting av utdødde arter.

Norsk Sjeldenhetskomitè for Fugl (NSKF)

NSKF har igjen hatt to aktive år i 2007 og 2008 med mange saker til vurdering. Totalt kom det inn henholdsvis 448 og 259 nye saker i løpet av de to årene, derav også noen saker som omhandlet nye arter for landet. Det er likevel en betydelig underrapportering av saker som skal inn til NSKF. Komiteen jobber derfor fremdeles aktivt med å få inn saker av rapporterte sjeldenheter. I tillegg har komiteen jobbet med en del eldre saker som har stått på avventing av forskjellige årsaker, samt revurdering av enkelte artskomplekser hvor det i senere tid er kommet taksonomiske endringer. I løpet av 2007 og 2008 har det blitt vedtatt å ta ut sabinemåke og polarsvømmesnipe fra listen over arter som skal rapporteres til NSKF. Funn av disse artene vil i fremtiden bli vurdert av LRSK. I 2007 ble det avholdt to møter, på Lista på våren og Kvitsøy på høsten. I 2008 hadde komiteen en kombinert studietur og møte ved Tarifa i Spania. Det har vært noe utskiftning av medlemmer i komiteen og som følge av dette har Bjørn Olav Tveit og Øivind Egeland har erstattet Nils Helge Lorentzen og Kjetil Aa. Solbakken. NSKF har også mottatt et stort antall forespørsler og konsultasjoner både fra inn og utland, og har også vært i kontakt med en rekke fagpersoner og utenlandske komiteer i norske konsultasjonssaker. Årsrapport for 2005 ble publisert i *Ornis Norvegica* 2-2007 og årsrapport for 2006 i *Ornis Norvegica* 1-2008. Årsrapport for 2007 vil bli publisert i *Ornis Norvegica* 1-2009. Komiteen er derfor godt a jour med publisering av rapporter. I løpet av 2008 startet vi å bruke artsobservasjoner.no som del av arbeidet med å vurdere funn av sjeldne arter. Fremdeles er ikke alle de nødvendige funksjonene på plass, men komiteen ser store fordeler med å jobbe direkte i denne applikasjonen og håper at det kan bidra til å øke rapporteringsgraden.

Norsk Faunakomitè for Fugl (NFKE)

Det har vært stor aktivitet i komiteen de siste to åra, og siden forrige årsmelding er årsrapportene for 2002, 2003 og 2004 publisert hhv. i *Ornis Norvegica* 1-2007, 1-2008 og 2-2008. I tillegg til vanlige artsomtaler er det også foretatt en revidering av rapporteringslista til komiteen, og denne vil være gjeldende fra og med rapportåret 2008. Den nye rapporteringslista er publisert som Appendix til «Fugler i Norge 2003». Pga at komitè-arbeidet til tider er veldig tidkrevende, har flere sett seg nødt til å trekke seg fra komiteen. Etter tur og orden har følgende trukket seg: Bård Gunnar Stokke (etter 2002-rapporten), Geir Rudolfson (etter 2003-rapporten), Paul Shimmings (etter 2003-rapporten), Espen Lie Dahl (etter 2004-rapporten), Christer Kamsvåg (etter 2004-rapporten). Torborg Berge kom inn i komiteen i forbindelse med utarbeidelsen av 2004-rapporten, og pr. denne dato består komiteen av Tore Reinsborg (sekretær), Torborg Berge og Øystein Størkersen. Det arbeides nå med 2005-rapporten, og denne er tenkt publisert i *Ornis Norvegica* 1-2009.

Prosjektvirksomheten

Prosjektvirksomheten i NOF har også i 2008 vært betydelig, aktiviteten er både knyttet til oppdrag fra forvaltningsmyndighetene og egne prosjekter. Den siste kategorien er i stor grad basert på frivillig innsats blant foreningens medlemmer. Flere prosjekter inngår i nasjonal bestandsovervåking av fuglefaunaen, og noen av prosjektene gjennomfører en generell overvåking av fuglefaunaen, mens andre er spesifikke ved at de gjelder overvåking av enkeltarters hekke/overvintringsbestander eller trekkregistreringer. De fleste av disse prosjektene er langsiktige, slik at bestandsutviklingen over tid kan følges. Dette gjelder blant annet datainnsamling i hekkefuglovervåkingen ***Terrestrisk overvåking av fuglebestandene***

(**TOV-E**) som overvåker hekkebestanden i standardiserte geografiske ruter til en rekke norske fuglearter. Ved de NOF-tilknyttede fuglestasjonene Lista og Jomfruland følges bestandsutviklingen under vår- og høsttrekket ved konkrete tellinger og ved **standardisert fangst og ringmerking**, som også inngår som en del av miljømyndighetenes terrestriske miljøovervåking. **Norsk Hagefugltelling** pågår fortsatt, og fikk fra høsten 2004 en litt annen styring ettersom prosjektet nå inngår i **Fuglevennen**-konseptet. NOF deltar også i den regionale overvåkingen av sjøfugl både i hekketiden og om vinteren. Av de artsspesifikke prosjektene blir det gjennomført nasjonal overvåking over tre av de globalt truede artene vi har i Norge, **dverggås**, **stellerand** og **åkerrikse**, samt **havørn** som er en ansvarsart for Norge. NOF er også involvert i eksporten av norske havørnunger til Skottland og Irland i et forsøk på å bygge opp igjen livskraftige bestander av arten i disse landene. Vi gjennomfører også en nasjonal kartlegging og overvåking av **hubro**, (sterkt trua på rødlista), samt en overvåking av **sædgås**, som har usikker status på den norske rødlista. NOF har også regionale overvåkingsprosjekter på **vandrefalk**, **hvittryggspett** og **hønsenhauk**. NOF, sammen med NINA og Agder naturmuseum, har også et prosjekt med kartlegging av vandringsmønster og habitatvalg hos den sjeldne **snøugla**. I 2007 lyktes det å få påmontert satellittsendere på tre voksne fugler. Disse gir spennende og nyttig informasjon om artens vandringer. Vi kartlegger også trekkrutene hos **lappspove** vha. miniatyr satellittsendere. Etter å ha gjennomført en landsdekkende kartlegging av **horndykker** (sterkt trua på rødlista), er NOF nå i ferd med å utrede det faglige grunnlaget for en nasjonal handlingsplan for arten. Gjennom NOFs fylkes- og lokallag er det en stor flora av lokale og regionale prosjekter rettet mot enkeltarter arter og/eller lokaliteter. Resultatene fra disse publiseres gjerne i våre fylkesvise tidsskrifter, eller i NOFs medlemstidsskrift **Vår Fuglefauna**.

Utover dette skjer det en organisert innsamling og bearbeiding av faunistisk materiale samt av tilfeldige observasjoner av fåtallige og sjeldne arter, samt årlige variasjoner i forekomsten av vanligere arter. Dette presenteres i årlige rapporter fra **Norsk Faunakomite for fugl** (NFKF) og **Norsk Sjeldenhetskomite for fugl** (NSKF) i vårt fagtidsskrift **Ornis Norvegica**. Det aller meste av denne delen av vår prosjektvirksomhet blir gjennomført på idealistisk grunnlag av foreningens medlemmer. Det er et svært omfattende materiale som på denne måten stilles til disposisjon for de ulike ledd av naturforvaltningen her i landet (som for eksempel viltkartlegging og naturtypekartlegging), noe som er med på å sette NOF i en særstilling blant de norske miljøvernorganisasjonene.